

Az egri papnevelés kezdetei a XIII. századig nyúlnak vissza. Konkrét adattal azonban csak az 1509- s évtől rendelkezünk, mely káptalani és püspöki iskola létezését bizonyítja. A török támadás és uralom idején az egyházmegye különböző részeiben találjuk az iskolát, pl. Kassán és Jászóban székelte hosszabb ideig. Egy időben az egyházmegye papképzését a bécsi Pázmáneumban oldották meg. Később Ungváron, majd ismét Kassán létesítettek szemináriumot. A török megszállás megszűntével még 12 évig nem tért vissza Egerbe az iskola. 1699-ben Telekessy István lett az egri püspök. Kassáról azonnal visszatért a városba, a káptalan azonban még mindig ott maradt. A püspöki lakba visszaérkezve sem asztalt, sem széket, de a falban még csak egy szöveget sem talált, ahová kalapját felakaszthatta volna" - olvashatjuk egy korabeli leírásban. Ennek ellenére első gondja a szeminárium alapítása volt. Azzal a kéréssel fordult a Kassán maradt káptalanhoz, hogy mondjanak le a Bél Három-kúti apátság jövedelméről, egy Egerben felállítandó szeminárium javára. 1700. szeptember 21-én ez meg is történt. Míg ez év október 17-én a király is lemondott a főkegyúri jogról a püspök kérésére és az apátság javait örök időkre az alapítandó szemináriumnak adományozta. Telekessy azonnal munkához látott. 600 forintért megvette a Vorez-féle házat és már 1701-ben növendékeket helyezett el benne. Ez a ház a mai refektórium /kispapi ebédlő / helyén állt. Innen kiindulva érte el - folytonos bővüléssel - mai formáját s lett ettől az évtől a papképzés otthona. Ebben a házban mindig az egyházmegye pap utánpótlását képezték, más célra nem vették igénybe (mindössze a II. világháborúban működött kórházként is). A ház első prefektusa (akkor ez a mai rektori pozíciónak felelt meg) Kondor János kanonok lett. A növendékek még csak gimnazisták voltak, mivel a teológiai képzés csak 1705-ben indult meg. Ebben az évben az első négy növendéket még egy év tanulás után szentelték fel. A kuruc lázadások és háborúk idején, 1710-ig szünetelt az oktatás. Telekessy püspök is igen aktívan küzdött - természetesen nem fegyveres eszközökkel - a haza szabadságáért. Nagyon rosszul esett neki, hogy Rákóczi kitiltotta innen a jezsuitákat. Ennek ellenére 1709. augusztus 4-én kiadta a szeminárium alapító oklevelét. Az okmány a Nagyboldogasszony pártfogásába ajánlotta az intézményt. Maga Telekessy püspök alkotta meg a szeminárium szabályzatát. Annak a szemináriumnak a szabályzatát, mely - írásos emlékek alapján - 200 évig tartó próbálkozások, szükségmegoldások után, az oly jeles elődök - mint Pálffy Tamás, Kisdy Benedek, Lippay György - nyomdokain járó Telekessy István püspök fáradozásai nyomán több mint 280 éve alapítottatott és azóta is az egri papnevelést szolgálja. 1713-ban már 13 növendéke volt e háznak. 1722-ben 20, a többi esztendő

ő

ben pedig 20-25 között volt a klerikusok száma. A tanítást a jezsuiták kezdték meg a "Ratio Studiorum" szabályzata szerint, és 1754-ig folytatták. A püspöki székből Telekessyt Barkóczy Ferenc követte, ő a nevelés felvirágoztatásának második s zámú apostola. Reformált, újított, modernizált. Munkássága nyomán újra felpettedt az élet a ház falai között. A következő püspök: Eszterházy Károly, aki 1779-ben felépíttette a Líceumot. A jog és a bölcselet mellett itt helyet kapott a teológia is. Az államosítás után kerül csak át a teológia tanítása a szeminárium a mai Foglár utcai épületébe. Az itt álló ház alagsorát építtette Telekessy, a második emelet 1722-ben, a harmadik 1740-ben épült. A maig is itt működő intézmény hírnevét jónéhány híres ember öregbíti. 1814-ben alakult az Irodalmi Társaság, amely elődje volt a mostani Egri Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi és Egyházművészeti Társulatának. E társulatban dolgozott Tárkányi Béla, akinek emléktábláját

1986. február 16-án avatták föl. A költő, bibliafordító és népénekíró teológust kereste föl 1844. február 19-én Petőfi Sándor, akinek ittjártát emléktábla hirdeti a bejáratnál és a házban is. Ittléte alatt írta meg "Egri hangok" című versét. E házban végezte tanulmányait Mindszenti Gedeon költő is. Mellettük még számos nevet lehetne említeni, melyek a művészetek, a teológia vagy az egyházi élet területén ismerősen csengenek. gaz, hogy házunk több renováláson és három tűzvészen esett át, de hogy mégis áll és működik manapság is, az annak köszönhető, hogy Egerben mindig olyan püspökök munkálkodtak, akik a szó mindkét értelmében sziklára építettek.